

Một số giải pháp nâng cao hiệu quả quản lý ngân sách nhà nước của phường Ngô Mây, thành phố Quy Nhơn, tỉnh Bình Định

Hồ Thị Kim Ngọc
Hồ Thị Minh Phương
Trường Đại học Quy Nhơn

Ngân sách nhà nước (NSNN) là công cụ quan trọng để điều tiết vĩ mô nền kinh tế - xã hội, NSNN được phân cấp phù hợp với sự phân cấp của bộ máy chính quyền nhằm quản lý và sử dụng có hiệu quả thúc đẩy sự phát triển kinh tế - xã hội của địa phương nói riêng và cả nước chung...trong đó chính quyền nhỏ nhất là cấp phường (xã). NSNN của phường (xã) là nguồn tài chính đảm bảo sự hoạt động và thực hiện các chức năng, nhiệm vụ được giao, để thực hiện tốt vai trò đó cần tăng cường quản lý.

1. Mở đầu

Phường Ngô Mây là đơn vị hành chính thuộc thành phố Quy Nhơn, tỉnh Bình Định, trong những năm qua tình hình kinh tế, chính trị, xã hội trên địa bàn phường ổn định và phát triển, công tác quản lý NSNN luôn được quan tâm. Tuy nhiên, vẫn còn những bất cập và hạn chế như: Dự toán chi chưa sát thực tế, một số khoản chi chưa đảm bảo, quản lý ngân sách vẫn chưa chặt chẽ và khoa học, sử dụng kinh phí được phân bổ hiệu quả chưa cao, kinh phí tập trung chi là chủ yếu, thiếu nguồn lực chi đầu tư phát triển, chưa xây kế hoạch tự kiểm tra, tổ chức việc kiểm tra tài chính, kế toán của đơn vị, quyết toán còn nặng tính hình thức... nên cần có những giải pháp để nâng cao hiệu quả công tác quản lý NSNN của phường Ngô Mây nhằm nâng cao tính hiệu lực, hiệu quả, chặt chẽ hơn trong quản lý góp phần phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao đời sống nhân dân.

2. Hoạt động quản lý ngân sách nhà nước của phường Ngô Mây

Thứ nhất, công tác lập dự toán ngân sách phường

Công tác lập dự toán ngân sách của phường có ý nghĩa rất quan trọng, đòi hỏi phải có dự toán đúng, phù hợp với tình hình thực tế của địa phương, khả năng của ngân sách và đảm bảo hiệu quả. Việc lập dự toán ngân sách của phường dựa trên Luật Ngân sách, Nghị quyết của Đảng ủy, quy định quản lý ngân sách của cấp trên và tình hình thực tế về kinh tế, văn hoá, xã hội, an ninh, quốc phòng của địa phương trong năm. Trên cơ sở dự toán ngân sách năm, Hội đồng nhân dân (HĐND) phường sẽ phê duyệt và phân bổ ngân sách trong năm.

Trong những năm qua, phường đặc biệt coi trọng công tác lập dự toán ngân sách trong năm, căn cứ để lập dự toán ngân sách trong năm cần: Nghiên cứu,

khảo sát tình hình thực tiễn của phường; Xác định mục tiêu phát triển kinh tế, văn hoá, xã hội và quốc phòng an ninh của địa phương trong năm; Xác định cụ thể các nguồn thu, nguồn chi; Xác định nhu cầu thực tế thu, chi trong năm và khả năng cân đối thu, chi ngân sách trong năm của phường.

Thứ hai, công tác chấp hành ngân sách phường

Sau khi ngân sách đã được lập, phê duyệt và phân bổ, đòi hỏi phải được thực thi và chấp hành nghiêm theo đúng quy định đã đề ra, trong quá trình thực thi nếu có những phát sinh hoặc bất cập phải kịp thời báo cáo Đảng ủy và Ủy ban phường để xem xét giải quyết, cần hạn chế tối đa việc điều chỉnh dự toán ngân sách, chỉ điều chỉnh trong những trường hợp bất khả kháng. Trong quá trình thực thi ngân sách phường cũng cần thường xuyên có sự kiểm tra, giám sát của Ủy ban, để kịp thời phát hiện những sai phạm, làm thất thoát ngân sách.

Trong giai đoạn 2017 - 2021, phường Ngô Mây đã thực hiện phân bổ, giao dự toán thu - chi NSNN theo quy định của Luật Ngân sách nhà nước năm 2015. Tuy nhiên việc phân bổ dự toán của phường vẫn còn mang tính bình quân, chủ yếu dựa vào mức phân bổ theo biên chế, chưa thực sự sát với nhu cầu. Vì vậy, dẫn đến tình trạng có nơi thừa, có nơi thiếu phải bổ sung, điều chỉnh dự toán. Thời gian phân bổ dự toán thường chậm hơn so với quy định.

Thứ ba, công tác kế toán và quyết toán ngân sách phường:

Trong quá trình thực thi ngân sách phường cần có sự ghi chép tỉ mỉ, kế toán chi tiết các khoản mục theo đúng chế độ kế toán và đúng với dự toán ngân sách của phường đã được phê duyệt. Sau đó, cuối năm phải quyết toán các khoản thu, chi, cương quyết không quyết toán những khoản chi không đúng quy định hoặc chi vượt định mức, đảm bảo cân đối thu chi, được thể hiện bằng sau

Bảng 1. Cân đối quyết toán NSNN của phường Ngô Mây. 2017 – 2021 (trillion đồng)

	2017	2018	2019	2020	2021
Tổng thu	5191	5451	6082	9864	9179
I. Các khoản thu xã hưởng 100%	591	634	906	238	210
II. Các khoản thu phân chia theo tỷ lệ %	1086	1415	1382	1383	1209
III. Thu chuyển nguồn				164	277
IV. Thu bổ sung	3228	3402	3794	7338	5843
- Bổ sung cân đối	2740	3065	3514	3803	
- Bổ sung có mục tiêu	488	337	280	3535	
V. Thu kết dư ngân sách năm trước	286			741	1640
Tổng chi	5051	4836	5341	8224	9176
I. Chi đầu tư phát triển	459	129	99	8	0
II. Chi thường xuyên	4592	4707	5079	8216	7365
III. Chi chuyển nguồn của NS xã sang năm sau			163	277	1611
IV. Chi nộp trả NS cấp trên					200
Kết dư ngân sách	140	615	741	1640	3

Nguồn: Ủy ban nhân dân phường Ngô Mây

Nhìn chung, Trong bối cảnh tình hình kinh tế trong nước, trong tỉnh và thành phố Quy Nhơn thời gian gần đây (giai đoạn 2017 - 2021) gặp nhiều khó khăn tác động bất lợi đến phát triển kinh tế xã hội, đến tình hình thu ngân sách, thu các sắc thuế trên địa bàn thành phố Quy Nhơn nói chung và phường Ngô Mây nói riêng. Song với sự lãnh đạo, chỉ đạo sâu sát, quyết liệt của cấp ủy đảng, chính quyền, sự nỗ lực của các ban, ngành, đoàn thể, tình hình thực hiện nhiệm vụ thu - chi ngân sách nhà nước của phường đã đạt được những kết quả tương đối tốt.

Đối với công tác thu ngân sách: Đơn vị chấp hành nghiêm pháp lệnh về quy chế dân chủ ở cơ sở, không tự đặt ra các khoản thu đóng góp của nhân dân và các khoản thu trái quy định của pháp luật; trong năm công tác thu ngân sách đều đạt và vượt kế hoạch thực hiện thu do HĐND giao.

Đối với chi ngân sách: Đơn vị thực hiện chi theo dự toán được Hội đồng nhân dân phê duyệt, chi ngân sách đảm bảo chế độ, chính sách; chi trả lương cho cán bộ công chức đúng, đủ và kịp thời.

Đã ứng dụng phần mềm kế toán ngân sách phường trong hạch toán kế toán, nhằm tăng cường công tác quản lý tài chính. Báo cáo tài chính đầy đủ, đảm bảo thời gian, đúng quy định. Nỗ lực cố gắng trong công tác điều hành, quản lý và sử dụng nguồn ngân sách đảm bảo chi đúng, chi đủ với tinh thần tiết kiệm, không gây lãng phí.

Bên cạnh những mặt đã đạt được, phường Ngô Mây vẫn còn những mặt hạn chế trong việc quản lý, sử dụng nguồn ngân sách cụ thể như sau:

Thứ nhất, dự toán cấp trên giao chưa đánh giá đúng khả năng thu của địa phương nên một số khoản thu thuế thực hiện thấp nhưng dự toán giao cao hoặc ngược lại. Dự toán chi chưa sát thực tế, một số khoản chi chưa đảm bảo.

Thứ hai, đối với công tác quản lý: Ngân sách của đơn vị vừa là một cấp ngân sách cơ sở trong hệ thống ngân sách nhà nước, vừa là đơn vị trực tiếp sử dụng kinh phí. Đặc điểm riêng này có ảnh hưởng không nhỏ đến việc thiết lập các chính sách trong quản lý ngân sách. Hiện nay, công tác quản lý và sử

dụng nguồn ngân sách tại đơn vị vẫn còn nhiều hạn chế.

Thứ ba, đối với việc thực hiện nhiệm vụ thu: Phản ánh chưa kịp thời các phát sinh như biên lai thu phí, lệ phí sau khi thu tiền chưa nộp ngay vào kho bạc, còn tình trạng để dồn tiền mới đem nộp ngân sách.

Thứ tư, đối với việc thực hiện nhiệm vụ chi: Chi phụ cấp cho các khu phố còn hiện tượng ký thay, nhận hộ trên bảng lương. Một số phiếu chi còn thiếu chứng từ như: Các kế hoạch tổ chức hội nghị, dự trù kinh phí, báo cáo tổng kết, sơ kết. Một vài khoản chi chưa đúng nội dung quy định cụ thể là các khoản chi hỗ trợ, bồi dưỡng, chi thăm hỏi ốm đau của cán bộ, thân nhân cán bộ, chi hội nghị, ... chi chưa đúng quy định, định mức chi.

Thứ năm, đối với sổ sách kế toán: Đơn vị mở sổ theo dõi công cụ, dụng cụ của cơ quan còn sơ sài, thiếu chặt chẽ và chưa được khoa học. Thời gian nộp báo cáo quyết toán còn chậm so với quy định. Báo cáo phần thuyết minh còn chung chung, chưa chi tiết từng nội dung báo cáo tài chính, báo cáo Quyết toán chi đầu tư xây dựng cơ bản.

3. Một số giải pháp nâng cao hiệu quả quản lý ngân sách Nhà nước của phường Ngô Mây, thành phố Quy Nhơn, tỉnh Bình Định

Thứ nhất, nâng cao hiệu quả lập dự toán ngân sách nhà nước của phường Ngô Mây, thành phố Quy Nhơn, tỉnh Bình Định: Lập dự toán NSNN là khâu mở đầu của quy trình ngân sách nhằm xác định các mục tiêu, nhiệm vụ động viên nguồn lực cho ngân sách và phân phối các nguồn lực đó. Do đó, lãnh đạo địa phương luôn suy nghĩ phải làm thế nào để nâng cao hiệu quả của công tác lập dự toán, đồng thời phải đảm bảo tính hiệu quả trong chi tiêu ngân sách, đây là yêu cầu đầu tiên của việc lập dự toán.

Hơn nữa, dự toán ngân sách còn thể hiện đường hướng và mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn phường. Nhờ vậy, thông qua việc lập dự toán ngân sách, UBND phường sẽ chủ động hơn trong các hoạt động để đạt được mục tiêu trong một khuôn khổ thu - chi sao cho có hiệu quả cao nhất.

Thứ hai, tăng cường quản lý thu, khai thác, tạo lập nguồn thu ngân sách nhà nước của phường Ngô Mây, thành phố Quy Nhơn, tỉnh Bình Định: Để đảm bảo nguồn thu ngân sách, thúc đẩy tăng trưởng kinh tế và để đảm bảo nhu cầu chi NSNN của phường hiện nay và trong những năm tới, Lãnh đạo phường cần thực hiện một số giải pháp sau:

Khai thác đầy đủ và hiệu quả các nguồn thu ở địa phương như: Thuế, phí và lệ phí, thu thuế xây dựng cơ bản nhà ở tư nhân, thu thuế sử dụng đất, tiền thuê nhà, chống thất thu thuế trên các lĩnh vực, thu khác ngân sách: thu phạt vi phạm trật tự, an toàn giao

thông; phạt vi phạm hành chính; thu cố định tại phường.

Tiếp tục đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính, để khuyến khích các hoạt động kinh tế tại địa phương, từ đó góp phân tăng nguồn thu cho ngân sách. Tạo sự công bằng và thuận lợi trong thi hành nghĩa vụ nộp ngân sách, thực hiện tốt các chính sách miễn giảm thuế để kêu gọi đầu tư, quan tâm phát triển các ngành nghề có khả năng đóng góp vào ngân sách lớn để thu hút nguồn lực của địa phương.

Xây dựng bộ máy chuyên nghiệp để vận hành quỹ mang tính độc lập và minh bạch, giúp nâng cao hiệu quả nguồn quỹ ngân sách do phường quản lý. Triệt để tiết kiệm, chống lãng phí, tăng cường kỷ luật, kỷ cương tài chính, giám sát và công khai minh bạch việc sử dụng ngân sách.

Thứ ba, quản lý và sử dụng có hiệu quả các khoản chi ngân sách nhà nước của phường Ngô Mây, thành phố Quy Nhơn, tỉnh Bình Định: Nhằm nâng cao hiệu quả quản lý và sử dụng có hiệu quả các khoản chi ngân sách nhà nước của phường Ngô Mây, Lãnh đạo địa phương đã có những giải pháp cơ bản như sau:

Nâng cao chất lượng công tác lập dự toán, xây dựng dự toán sát thực tế, tính toán các yếu tố ảnh hưởng đến việc lập dự toán NSNN, nhất là tình hình biến động về kinh tế, khắc phục tình trạng thiếu chuẩn xác và tin cậy của số liệu đã ảnh hưởng xấu đến việc phân tích kinh tế, tài chính và điều hành thực hiện kế hoạch những năm sau.

Tăng cường công tác chấp hành chi NSNN hiệu quả, tiết kiệm. Kiểm tra, hỗ trợ và thông tin kịp thời những vấn đề còn tồn tại, vướng mắc trong quá trình chấp hành dự toán, từ đó, kịp thời có giải pháp tháo gỡ, giải quyết.

Tăng cường kỷ luật tài chính trong công tác lập báo cáo định kỳ và quyết toán NSNN. Việc quyết toán phải phân định rõ các nguồn kinh phí đã sử dụng, hạn chế việc chi chuyển nguồn ngân sách sang năm sau. Thực hiện quyết toán theo số thực chi được chấp nhận.

Nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ quản lý, cải cách các thủ tục hành chính và ứng dụng khoa học công nghệ thông tin trong quản lý chi ngân sách; thường xuyên tuyên truyền, phổ biến tính pháp luật, quy định, nghiệp vụ chuyên môn về chi Ngân sách nhà nước cho đội ngũ cán bộ quản lý, góp phần phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

Thứ tư, nâng cao hiệu quả quyết toán NSNN của phường Ngô Mây, thành phố Quy Nhơn, tỉnh Bình Định: Để nâng cao hiệu quả quyết toán ngân sách nhà nước của phường Ngô Mây, Lãnh đạo phường đã đề ra những giải pháp cơ bản như sau:

Phải nắm chắc các nguyên tắc quyết toán ngân sách, không được quyết toán chi lớn hơn thu; số liệu báo cáo quyết toán phải chính xác, trung thực, đầy

đủ. Số quyết toán thu phải là số thực thu vào trong niên độ ngân sách.

Tổ chức tốt quy trình thẩm tra báo cáo quyết toán ngân sách: Trong thẩm tra, cần chú trọng thẩm tra hồ sơ gồm tờ trình, biểu mẫu, thuyết minh, dự thảo Nghị quyết của Hội đồng nhân dân, số lượng biểu mẫu, nội dung và thể thức biểu mẫu phù hợp quy định của pháp luật; kèm theo dự thảo Nghị quyết có phụ lục biểu mẫu; thẩm tra nội dung tờ trình, dự thảo Nghị quyết phải bám sát nguyên tắc, đặc biệt tuân thủ các nguyên tắc theo quy định của luật và các hướng dẫn thi hành luật, cần đi sâu phân tích từng chỉ tiêu cụ thể.

Thứ năm, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực và trang bị cơ sở vật chất hiện đại trong quản lý NSNN của phường Ngô Mây, thành phố Quy Nhơn, tỉnh Bình Định. Để nâng cao chất lượng nguồn nhân lực và trang bị cơ sở vật chất hiện đại trong quản lý ngân sách nhà nước của phường, lãnh đạo phường đưa ra những giải pháp sau:

Thường xuyên quan tâm, đào tạo bồi dưỡng về chuyên môn, nghiệp vụ đối với công chức kế toán phường. Xây dựng dự toán kinh phí ngân sách cho công tác đào tạo, bồi dưỡng. Các đối tượng công chức ở phường cần được bồi dưỡng kiến thức về tài chính kế toán bao gồm: Công chức phụ trách kế toán, Kế toán viên của phường được bồi dưỡng kiến thức theo chương trình nội dung do Bộ Tài chính quy định.

Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin, xây dựng phần mềm quản lý tài chính mới. Quan tâm đầu tư trang bị, cơ sở vật chất, nâng cấp cơ sở vật chất theo hướng hiện đại và đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin vào trong công tác quản lý ngân sách phường, cập nhật những nội dung mới liên quan đến nghiệp vụ tài chính, từ đó sẽ giúp cho việc quản lý ngân sách phường trở nên đơn giản, nhanh chóng, chính xác, hiệu quả, đảm bảo quản lý chặt chẽ, chống thất thoát./.

Tài liệu tham khảo

Bộ trưởng Bộ Tài chính (2016), Thông tư 344/2016/TT-BTC, Quy định quản lý ngân sách xã và các hoạt động tài chính khác của xã, phường, thị trấn, Hà Nội.

Bộ Tài chính (2015), Luật Ngân sách Nhà nước và các văn bản hướng dẫn thực hiện, NXB Tài chính.

Ủy ban nhân dân phường Ngô Mây (2017 - 2021), Báo cáo tình hình thực hiện thu, chi ngân sách và dự toán thu, chi ngân sách phường Ngô Mây các năm 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, Quy Nhơn.

Ủy ban nhân dân phường Ngô Mây (2017 - 2021), Phân bổ dự toán thu ngân sách các năm 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, Quy Nhơn.